

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 11.12.1975 Časová verzia predpisu účinná od: 01.03.1980 do: 30.06.1982

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

136

NARIADENIE VLÁDY

Československej socialistickej republiky

zo 4. decembra 1975

o zaradovaní zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 12 ods. 3 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení:

§ 1

Na účely dôchodkového zabezpečenia pracujúcich sa zamestnania zaraďujú do pracovných kategórií podľa druhu vykonávaných prác v súlade s rozvojom vedy a techniky a so spoločenským významom práce. Do I. a II. pracovnej kategórie sa zaraďujú zamestnania, ktoré sa za súčasného stavu vedy a techniky dosiaľ vykonávajú za mimoriadne ťažkých pracovných podmienok, najmä zamestnania, v ktorých sa vykonávajú práce škodlivé zdraviu alebo práce mimoriadne nebezpečné. Ústredné orgány sa starajú v súlade s technickým pokrokom o neustále obmedzovanie škodlivých vplyvov pracovného prostredia a pracovných postupov na bezpečnosť a zdravie pracujúcich a dbajú, aby zaradenie zamestnaní do pracovných kategórií bolo v zhode s dosiahnutými výsledkami tejto starostlivosti.

§ 2

Do I. pracovnej kategórie sa zaraďujú zamestnania, v ktorých sa sústavne alebo aspoň prevažne vykonávajú práce uvedené v I. diele pripojeného zoznamu.

§ 3

Do II. pracovnej kategórie sa zaraďujú zamestnania, v ktorých sa sústavne alebo aspoň prevažne vykonávajú práce uvedené v II. diele pripojeného zoznamu.

§ 4

(1) Zamestnania technicko-hospodárskych pracovníkov v banských podnikoch hlbinných baní a povrchových baní (lomov) na uhlie, na rádioaktívne suroviny, na rudy, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy, na magnezit, azbest, tuhu, kaolín, žiaruvzdorné íly, keramické lupky, sadrovec, živec a na kremeň a kremenec na chemickotechnologické spracovanie alebo na spracovanie tavením, ako aj zamestnania technických pracovníkov štátnej banskej správy patria do I. pracovnej kategórie, ak sa v pracovnej náplni týchto zamestnaní určuje povinnosť vykonávať ich aspoň po polovicu celkového pracovného času na pracoviskách, kde sa vykonávajú zamestnania zaradené do I. pracovnej kategórie.

(2) Zamestnania technicko-hospodárskych pracovníkov uvedených v predchádzajúcom odseku patria do I. pracovnej kategórie aj vtedy, ak títo pracovníci po najmenej desaťročnom vykonávaní zamestnania zaradeného do I. pracovnej kategórie boli preradení do vybraných banskotechnických funkcií v podnikoch a nadriadených orgánoch a ak je v pracovnej náplni týchto funkcií určená povinnosť pravidelne navštevovať pracoviská v baniach pod zemou alebo pod spodnou úrovňou nadložia a na skrývke v povrchových baniach (lomoch) na a nerasty uvedené v predchádzajúcom odseku; potrebný vek na nárok na starobný dôchodok týchto pracovníkov je však najmenej 60 rokov.

(3) Zamestnania ostatných technicko-hospodárskych pracovníkov a pracovníkov orgánov hygienickej a protiepidemickej služby vykonávajúcich štátny odborný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci patria do I. (II.) pracovnej kategórie, ak sa vykonávajú aspoň z troch štvrtín celkového pracovného času na pracoviskách, kde viac ako polovica pracujúcich vykonáva práce, pre ktoré je ich zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie.

(4) Zamestnania prevádzkových údržbárov vykonávané po celý pracovný čas na pracoviskách, kde viac ako polovica pracujúcich vykonáva práce, pre ktoré je ich zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie, patria do tejto pracovnej kategórie. Ak prevádzkový údržbár vykonáva svoje zamestnanie aj na iných pracoviskách, patrí toto zamestnanie do I. (II.) pracovnej kategórie, len ak sa vykonáva v priebehu mesiaca prevažne na pracoviskách uvedených v predchádzajúcej vete a také vykonávanie trvá aspoň 6 za sebou idúcich mesiacov.

§ 5

Rezortné zoznamy zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie, vydané ústrednými orgánmi podľa § 12 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení, môžu obsahovať len zamestnania, v ktorých sa v pôsobnosti týchto orgánov vykonávajú sústavne alebo aspoň prevažne práce uvedené v pripojenom zozname prác, a ak sa splnili podmienky ustanovené v § 4, aj zamestnania v ňom uvedené. Ústredné orgány zisťujú pravidelnými revíziami, či vykonané zaradenie zamestnania je odôvodnené so zreteľom na dosiahnutý stav pracovného prostredia a pracovných postupov. Zmeny a doplnky rezortných zoznamov možno vykonávať len po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, a ak ide o rezortné zoznamy vydané ústrednými orgánmi republík, aj po dohode s ministerstvom práce a sociálnych vecí republiky.

§ 6

Zrušuje sa vládna vyhláška č. 107/1964 Zb. o zaraďovaní zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia.

§ 7

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. januára 1976.

Dr. Štrougal v. r.

**Príloha nariadenia vlády č. 136
1975 Zb.**

ZOZNAM DRUHOV PRÁC, ktoré odôvodňujú, aby zamestnania, v ktorých sa tieto práce vykonávajú, boli zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia

Diel I

Do I. pracovnej kategórie sa zaraďujú zamestnania, v ktorých sa sústavne alebo aspoň prevažne vykonávajú práce, pri ktorých za súčasného stavu vedy a techniky dochádza k častým a trvalým poruchám zdravia pracujúcich vplyvom pôsobenia škodlivých fyzikálnych činiteľov a chemických škodlivín.

Zaradenie zamestnaní do I. pracovnej kategórie odôvodňujú práce vykonávané

1. v banictve pod zemou v hlbinných baniach; pri výstavbe banských horizontálnych a vertikálnych diel, šácht, chodieb, štôlní, prekopov, komínov a ostatných podzemných priestorov; práce vykonávané pod spodnou úrovňou nadložia a na skrývke v povrchových baniach (lomoch) na uhlie, rádioaktívne suroviny, na rudy, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy, na magnezit, azbest, tuhu, kaolín, žiaruvzdorné íly, keramické lupky, sadrovec, živec a na kremeň a kremenec na chemickotechnologické spracovanie alebo na spracovanie tavením,
2. v geologickom prieskume pod zemou v baniach a v banských dielach,
3. pri podzemných stavbách na dopravné, vodohospodárske, energetické a telekomunikačné účely a na účely špeciálnych charakterov s využitím spôsobu banského, štítového, prípadne špeciálneho razenia,
4. pri razení chodieb na komorové odstrelly spojené so strelnými prácami,
5. členmi leteckých posádok (leteckého personálu) a pracovníkmi sústavne činnými v lietadle za letu,
6. s tečúcim kovom pri vysokopecnej výrobe surového železa a pri výrobe surovej ocele a ferozliatin v základnej hutnej prvovýrobe a v hutnej výrobe neželezných kovov, antimónu, hliníka, meďi, olova a ortuti,
7. pri vytĺkaní žeravých odliatkov z pieskových foriem pneumatikými kladivami alebo inými nástrojmi,
8. v hutnom murárstve (tzv. bieli murári) pri horúcich prácach pri opravách hutníckych pecí,
9. v chemickej výrobe benzidínov,
10. v chemickej výrobe umelých vlákien pri zvlákňovaní v prostredí sírouhlika,
11. v chemickej výrobe chrómových zlúčenín, najmä dvojchrómanov,
12. pri karbonizácii hnedého uhlia, ak ide o mimoriadne ťažké čistiace práce,
13. pri úprave a konečnom spracovaní rádioaktívnych surovín v prostredí ohrozenom vo významnej miere ionizujúcim žiarením, ktorými sú
 - manipulácia pri skladovaní uránovej rudy spojená s fyzikálnymi úpravami (drvením, mletím, triedením, rozdzušovaním a pod.),
 - chemické spracovanie uránových rúd na chemický uránový koncentrát (dávkovaním, rozkladom, lúhovaním, premývaním, separáciou, sedimentáciou, filtráciou, zrážaním, elúciou, sorpciou, zahusťovaním a sušením), plnenie kontajnerov, vzorkovanie a expedícia, včítane čistenia a údržby výrobných aparátúr,
14. v jadrovej elektrárni v kontrolovanom pásme jadrového reaktora za hygienickú slučku a pri obsluhu cyklotrónu a výskumného reaktora,
15. pri výrobe výbušnín, kde sa vo veľkej miere používajú nitroestery, najmä dinitroglykol a nitroglycerín; v pyrotechnických prevádzkach, najmä pri výrobe traskavín a pri niektorých manipuláciách s nimi,
16. v stlačennom vzduchu v kesónoch a potápačských skafandroch,
17. členov posádok námorných lodí,
18. v ťažbe a pri opracovaní kameňa, pri mletí a drvení kremeňa, kremenca a živca, pri formovaní žiaruvzdorných výrobkov, pri úprave keramických surovín a v prostredí vysokej koncentrácie agresívneho fibroplastického prachu nadmerne ohrozujúcim pracujúcich silikózou a pri spracovaní azbestu prevažne suchou cestou v prostredí vysokej koncentrácie azbestového prachu nadmerne ohrozujúcim pracujúcich azbestózou,
19. pri výrobe fenyl-metylpyrazolónu,
20. pri výrobe antiparazitných prípravkov na báze organických zlúčenín fosforu,

21. pri výrobe smolného koksu,
22. pri výrobe anódovej hmoty.

Diel II

A

Do II. pracovnej kategórie sa zaraďujú zamestnania, v ktorých sa sústavne alebo aspoň prevažne vykonávajú práce, pri ktorých sú pracujúci veľmi výrazne obťažovaní látkami, prostredím alebo pracovnými postupmi, takže po dlhoročnom vykonávaní týchto prác vznikajú trvalé škody na zdraví pracujúcich.

Zaradenie zamestnaní do II. pracovnej kategórie odôvodňujú práce vykonávané

1. v prostredí škodlivého žiarenia, najmä

- s izotopmi a rádioaktívnymi žiaričmi,
- so silným vysokofrekvenčným elektromagnetickým poľom,
- v jadrovej fyzike a v jadrových elektrárňach vykonávané pod vplyvom ionizujúceho žiarenia, pokiaľ nejde o práce uvedené v diele I č. 14,
- s rádioaktívnymi surovinami, pokiaľ nejde o práce uvedené v diele I č. 13,
- na rádiologických a rádiochemických pracoviskách,
- na rtg pracoviskách zdravotníckych zariadení; príprava a podávanie rádioaktívnych kúpeľov,
- pranie odevov kontaminovaných rádioaktívnym prachom,
- umývanie a dekontaminácia laboratórneho skla;

2. s ortuťou, olovom, kadmium, berýliom, arzénom a inými neželeznými kovmi, ktoré nepriaznivo pôsobia na ľudské zdravie, najmä

- v hutnej výrobe olova a iných neželezných kovov; niektoré práce pri opracovaní olova a pokovovaní olovom a jeho zliatinami nástrekom alebo máčaním v tekutom kove,
- pri výrobe a opravách olovených, alkalických akumulátorov a suchých batérií,
- pri výrobe káblov s oloveným plášťom,
- so spekanými karbidmi a tvrdokovmi; práce v práškovej metalurgii,
- nástreky kovom vnútri nádob,
- pri výrobe olovnatých farieb,
- pri liatí, pretavovaní a regenerácii písmoviny hutným spôsobom,
- s tekutým olovom pri výrobe hudobných nástrojov,
- pri natieraní olovnatými farbami a ich nanášaní v uzavretých priestoroch,
- vo výrobe, opravách a údržbe (plnení) ortuťových ventilov, vývev a meracích prístrojov; pri výrobe a opravách neónov a iných žiarivkových svetidiel a práce v ortuťových meniarňach, včítane obsluhy a údržby,
- v ručných a strojových sadziarňach a v stereotypii;

3. v infekčnom prostredí, najmä

- s vysoko patogénnymi zárodkami a s toxickým biologickým materiálom; práce v zdravotníckych ústavoch a zariadeniach na liečenie infekčných chorôb,
- na prosektúre a v pitevniach veterinárnych zariadení,
- práce v kafilériách a v zberných surovinách,
- v sušiarňach krvi a pri výrobe krmív,
- v odpadových kanáloch, kanalizáciách, kalojemoch, žumpách a stokách,
- v čistiacich staniciach odpadových vôd,
- s infikovanými zvieratmi v infikovanom stave; spracovanie peria,
- s látkami neznámych vlastností vo výskume ich patogenity,
- v krematóriách za najťažších podmienok;

4. v prostredí agresívneho, fibroplastického a leptajúceho prachu, najmä

- pri spracovaní materiálov, nerastov a surovín s vysokým obsahom voľného kysličníka kremičitého, pokiaľ nejde o práce uvedené v diele I č. 18,
- pri výrobe pieskových a škrupinových foriem a veľkých jadier na odlievanie kovov (formovanie); pri čistení a vytĺkaní kovových odliatkov z pieskových foriem, pri vystrekovaní neočistených odliatkov oceľovou drvinou vo vnútri vystrekovacích komôr, pri príprave zlievárenských hmôt a keramických zmesí,
- pri výrobe brúsnych prostriedkov,
- s dinasom, šamotom, dolomitom a azbestom, pokiaľ nejde o práce uvedené v diele I č. 18,
- pri výrobe lupkov, pokiaľ nejde o práce uvedené v diele I č. 18,
- pri výrobe vápna, troskových cementov a Thomasovej múčky,
- pri mletí vysokopecnej trosky a pri manipulácii s ňou,

- pri čistení odliatkov, vystrekovaní sklárskych výrobkov a čadičových výrobkov a sklárskych foriem kremičitým pieskom,
 - pri obsluhu vytriasacích strojov v trepárňach ľanu a pri triedení východných vlŕn;
5. so škodlivinami pôsobiacimi jedovato alebo leptavo, najmä
- pri výrobe anorganických chemikálií, kyseliny sírovej a sírnych zlúčenín, alkálií, elektrochemických zlúčenín, kyseliny dusičnej a zlúčenín dusíka, organických chemikálií, čistých chemikálií a farmaceutických chemikálií, syntetických palív, pigmentov a glazúr, náterových hmôt, fotografických materiálov a umelých vláken,
 - pri spracovaní a výrobe aktívneho a dreveného uhlia, karborafínu, lisovaného a impregnovaného uhlia, ostakolu, kostného gleja, spódiu, kyseliny citrónovej a ricínového oleja,
 - pri výrobe hnojív a poľnohospodárskych prípravkov, včítane prác s chemickými prípravkami pri čistení osív a pri ochrane rastlín,
 - pri výrobe plastických hmôt a ich spracovaní, včítane prác s epoxydovými živícami,
 - pri výrobe dechtových farbív a ich polotovarov, včítane prác s farbivami škodlivými zdraviu a pri výrobe farebných snímacích túh,
 - s bielym fosforom,
 - vybrané výskumné chemické práce, najmä práce charakteru poloprevádzkového výskumu,
 - pri lepení podlahových krytín a práce s benzénom,
 - pri nanášaní náterových hmôt v uzavretých priestoroch a pod.,
 - s kyselinou fluórovodíkovou v leštiarňach a matovniach skla,
 - v gumárskej výrobe,
 - pri výrobe celulózy a papiera, včítane výroby linolu a výroby strešných a izolačných lepeniek,
 - pri výrobe liečiv a liekov a niektoré práce pri spracovaní liečivých rastlín,
 - pri povrchovej úprave v galvanizovniach, moriarňach a kaliarňach, včítane prác pri zneškodňovaní kúpeľov na povrchovú úpravu,
 - v garbiarňach a irchárňach (mokrú dielne),
 - pri čistení odevov trichlóretylénom,
 - pri výrobe čistiacich prostriedkov, stearanov a technických olejov,
 - niektoré práce v polygrafii, najmä v hĺbkotlačí;
6. v prostredí zdraviu škodlivých plynov
- pri výrobe technických plynov, včítane prác pri obsluhu generátorov, retort, redukčných staníc, vyvíjajúcich acetylénových staníc, pri čistení plynov a v debenzolizačných staniciach,
 - pri výrobe svietiplynu v plynárňach,
 - pri výrobe, opravách a plnení hasiacich prístrojov tetrachlórmétanom,
 - pri opravách chladničiek na metylchlorid,
 - v bieliarňach a úpravárňach textilu za použitia plynového chlóru,
 - v kotolniach priemyselných podnikov a obdobných energetických zariadeniach, najmä pri vyvážaní žeravej trosky, popola a škvary a pri čistení vo vnútri kotlov,
 - zváranie v uzavretých nádobách;
 - zváranie plazmou;
7. s dráždivými (karcinogénnymi) látkami
- pri spracovaní ropy a dechtov vo voskárňach (zemný vosk),
 - pri výrobe a spracovaní asfaltu a pri výrobe impregnačných a izolačných hmôt,
 - pri izolácii a impregnácii s asfaltom v uzavretých alebo polouzavretých priestoroch,
 - pri asfaltovaní komunikácií, práce pri autodistribútoroch, finišeroch a obalovacích súpravách,
 - pri výrobe izolácií s asfaltovými spojivami v uzavretých alebo polouzavretých priestoroch,
 - pri impregnácii dreva impregnačnými olejmi, karbolínom, prípadne sublimátom,
 - pri obsluhu taviacich kotlov a pri prečerpávaní kamenouhoľných destilátov,
 - pri výrobe asfaltodechtových zalievacích zmesí a pri manipulácii s nimi,
 - pri spracovaní mimoriadne dráždivých druhov korenia;
8. v extrémnych teplotách (sálavý žiar, mraziarske prostredie) a práce v mokre, najmä
- pri peciach v hutách, zlievárňach, kováčňach, sklárňach, výrobných porcelánu a pod., včítane údržby týchto pecí za horúca,
 - so žeravým kovom a sklom; pri výrobe sklenených čadičových a kremenných vláken,
 - v mraziarňach a mraziacich komorách,
 - pri mokrom spracovaní konopí a ľanu;
9. v prostredí nadmerne zaťažujúcom cievojú a svalový aparát otrasmi (vibráciami) a nadmerným hlukom, najmä

- s vibrátormi a vibračnými nástrojmi, najmä výkopové, demolačné, dláždičské práce a práce na vrchnej stavbe, železničných koľají a mestských dráh, kde sa pracuje s ručnými pneumatickými a elektrickými kladivami, podbíjačkami, ubíjadlami a vibrátormi;
 - pri obsluhu vibračných zariadení pri zhutňovaní zmesí; pri tužení a nitovaní; pri ubíjaní pieskových foriem v zlievárňach pneumatickými ubíjadlami,
 - v klnicovníach,
 - pri leštení a vytĺkaní odliatkov pneumatickými nástrojmi,
 - pri skúšaní leteckých prúdových a turbovrtuľových motorov a naftových motorov ťažkého radu,
 - pri brúsení šatónov, tvarových kameňov a perál na valcových pieskovcových brúsoch typu Jäger a podobných, pokiaľ tieto práce vykonávajú ženy,
 - pri vedení ťažkých strojov na vykonávanie stavebných zemných prác a pri vedení špeciálnych vozidiel mimo cestnej dopravy;
10. v prostredí nadmerne zaťažujúcom nervový systém, najmä
- prihlasovanie a spájanie medzinárodných a medzimiestskych telefonických hovorov vo vybraných ústredniach,
 - pri vytváraní zvukových snímok,
 - udržiavanie stáleho rádiotelegrafického (rádiotelefonického) spojenia s lietadlami i s pozemnými riadiacimi stanicami,
 - so zameriavačom na letiskách,
 - pri spracúvaní zememeračských fotogrametrických snímok,
 - pri nadzvukovom prúdení plynov,
 - pri obsluhu ťažobného stroja,
 - ošetrovanie a liečenie duševne chorých v psychiatrických lôžkových zariadeniach na určených, mimoriadne ťažkých pracoviskách.

B

Do II. pracovnej kategórie sa zaraďujú aj zamestnania, v ktorých sa sústavne alebo aspoň prevažne vykonávajú práce, pri ktorých pracujúci sú obťažovaní látkami, prostredím alebo pracovnými postupmi v miere, ktorá sama osebe nestačí odôvodniť zaradenie podľa oddielu A (pretože aj po dlhoročnom vykonávaní prác vznikajú trvalé škody na zdraví iba výnimočne), ak sa tieto práce vyznačujú aspoň jedným z týchto znakov:

1. trvalým a mimoriadnym nebezpečenstvom úrazu, ktoré spravidla nemožno ovplyvniť technickými opatreniami,

2. trvalou a nadmernou namáhavosťou.

Zaradenie zamestnaní do II. pracovnej kategórie odôvodňujú preto aj práce vykonávané

- na povrchu hlbinných baní na vyhradené nerasty,¹⁾ s výnimkou priebežných povolaní,
- v úpravárňach a triediárňach povrchových baní (lomov) na vyhradené nerasty, pokiaľ práce vykonávané pri ich ťažbe pod spodnou úrovňou nadložia a na skrývke odôvodňujú zaradenie do I. pracovnej kategórie (diel I č. 1), v práčkach uhlia, v závodoch na spracovanie uhlia, v koksovniach a briketárňach,
- pod spodnou úrovňou nadložia a na skrývke v lomoch na vápenec a dolomit,
- pri výrobe traskavín, výbušnín a trhavín a manipulácii s nimi, najmä pri výrobe zápaliek, munície, roznetiek, rozbušiek, bleskovic a zbraní, pokiaľ nejde o práce patriace do I. pracovnej kategórie,
- pri valcovaní plechov a pásov a pri ťahaní tyčí, rúrok, profilov a drôtov za studena v hutných valcovniach a trepárňach,
- vo výškach nad 10 m v závese za sťažných podmienok pri stavebných a montážnych prácach,
- pri razení tunelov, chodieb a štôlní, včítane zamurúvania a vymurúvania; hĺbení šácht a studní,
- pri výskume a sprístupňovaní jaskynných priestorov,
- pri obsluhu a údržbe vrtných súprav geologického prieskumu vykonávaného za účelom zistenia uloženia nerastov,
- pri kladení náloží a odstrelach; ručné a mechanické lámávanie kameňa v lome, práca pri drvičoch a triedičoch kameňa; štiepanie, vrtanie, brúsenie, leštenie a obsekávanie kameňa,
- v železničnej doprave, najmä pri posune a vo vodnej doprave,
- pri ťažbe a približovaní dreva,
- akrobatmi a krotiteľmi zvierat; varietné a cirkusové produkcie, krotenie a drezúra divých zvierat, práce ošetrovateľov dravej zveri v zoológických záhradách,
- pri ošetrovaní plemenných býkov a koní a pri vykladaní hovädzieho dobytku a koní na bitúnkoch,
- požiarnikmi verejných požiarných útvarov a vybraných závodných útvarov určených na likvidáciu požiarov, katastrof a živelných pohrôm,

- členmi Horskej služby z povolania, ktorí sa zúčastňujú na záchranných akciách a zaisťujú v teréne bezpečnosť návštevníkov hôr.
- vodičmi autocisterien prepravujúcich propán-bután.

C

Za zamestnanie II. pracovnej kategórie sa považuje aj zamestnanie pracovníkov poverených činnosťou v zahraničí, pokiaľ pracujú v tropických alebo inak zdravotne náročných oblastiach.

Za zamestnanie II. pracovnej kategórie sa považuje vykonávanie práce v týchto oblastiach:

- a) Afrika, s výnimkou Alžírkej republiky, Juhoafrickej republiky, Tunisu, Maroka, Egyptskej arabskej republiky a Líbye,
- b) Stredná Amerika, včítane Karibskej oblasti, s výnimkou Mexika a Kuby,
- c) Južná Amerika až po 30 stupňov južnej šírky, s výnimkou miest Sao Paulo a Rio de Janeiro,
- d) Ázia, s výnimkou Japonska, Izraela, Čínskej ľudovej republiky, Kórejskej ľudovodemokratickej republiky a ázijskej časti Zväzu sovietskych socialistických republík a s výnimkou miest Damask, Ankara a Bejrút,
- e) Arktída a Antarktída,
- f) Oceánia (celé územie).

1) § 3 banského zákona (č. 47/1957 Zb.)

